

UNIVERSITATEA ECOLOGICĂ DIN BUCUREȘTI

Consiliul pentru Studii Universitare de Doctorat

– Școala Doctorală de Drept –

**Teză de abilitare
(rezumat)**

***Dreptul mediului în fața provocărilor
constituționalizării, schimbării climatice și
a impactului inteligenței artificiale (IA)***

Candidat:

Conf. univ. dr. Andrei DUȚU-BUZURA

București, 2026

I. Realizări academice, profesionale și științifice

Obiectul principal de preocupări l-a constituit și îl reprezintă *dreptul mediului*, înțeles ca o ramură de drept și disciplină științifică caracterizate prin complexitate, transversalitate și interdisciplinaritate. Într-adevăr, *protecția mediului* implică un răspuns juridic complex exprimat, pe de o parte, prin dezvoltarea unor dimensiuni specifice ale ramurilor tradiționale de drept [dreptul constituțional al mediului, dreptul privat (civil) al mediului, dreptul penal al mediului ș.a.], iar pe de alta prin constituirea unui sistem normativ propriu, dominat de principii generale specifice și de dreptul fundamental la mediu și structurat la nivelul celor trei ordini juridice principale [dreptul național (român) al mediului, dreptul european – UE al mediului și dreptul internațional al mediului]. Asumându-mi o atare abordare și prin forța specificității domeniului am avut în vedere și transversalitatea reglementării și a conținutului său (problemele ecologice impregnând, în măsură și sub forme diferite, ansamblul normativ și politico-social) și nu în ultimul rând interdisciplinaritatea și transdisciplinaritatea, inclusiv cea aferentă științelor dure, care concură la determinarea conținutului tehnico-juridic al dreptului mediului (ecologie, științe tehnice, noi tehnologii).

1. Realizări academico-profesionale

Primul capitol din partea I a tezei prezintă desfășurarea activității didactice, începute în cadrul Facultății de Drept a Universității Ecologice din București (2008) și desfășurate până astăzi, și din 2014 ca titular în cadrul Departamentului de Drept al Facultății de Științe Administrative din cadrul SNSPA în contextul unui parcurs profesional consolidat treptat, până la calitatea de conferențiar universitar.

1.1. În cadrul activității desfășurate în calitate de cadru didactic universitar, perspectiva interdisciplinară a domeniului de cercetare *dreptul mediului* se manifestă prin însăși diversitatea materiilor predate: dreptul mediului și domeniile conexe (dezvoltare durabilă și protecția mediului, dreptul urbanismului etc.); drept privat al mediului (drept civil și materiile derivate, studiate în cadrul Facultății de Administrație Publică), și, respectiv, dreptul Uniunii Europene din aceeași perspectivă (Contenciosul european, inclusiv cel de mediu). Dat fiind profilul facultăților și natura disciplinelor, care impun o cunoașterea amănunțită atât a mai multor ramuri ale drept, cât și a unor alte domenii conexe ale cunoașterii științifice, încă de la început am propus studenților o abordare transdisciplinară a problematicilor specifice materiilor studiate, având ca liant obiectivul protecției mediului, din perspectiva aplicabilității practice a cunoștințelor dobândite la diferite materii și a utilității concrete a acestora.

În același timp, am propus și o perspectivă specifică specializărilor generale – științele juridice, respectiv administrația publică și complementul său, acțiunea publică de mediu – prin accentuarea raporturilor juridice specifice și a rolului jucat de ramura de drept respectivă în contextul realității socio-economice, de natură publică sau privată. O atenție particulară am acordat prezentării zonelor de intersecție dintre dreptul administrativ și dreptul mediului (care prezintă, în mare parte, o atare natură) și diferențele specifice, regimului administrativ de protecție, actelor administrative de mediu, contenciosului administrativ de mediu ș.a.

1.2. În anul 2013 am obținut **titlul de doctor în drept** cu o teză având ca temă *Conceptul de patrimoniu în Dreptul civil și în Dreptul mediului*, susținută în cadrul Institutului de Cercetări Juridice al Academiei Române (coordonator dna. prof. univ. dr. CP I Marilena Uliescu). Lucrarea a fost publicată în același an la editura „Universul Juridic”, revăzută și completată corespunzător, sub forma unei monografii intitulată „Patrimoniul în dreptul civil și în dreptul mediului”.

În același timp cu cariera didactică, am demarat activități semnificative de cercetare științifică, concretizate printr-un număr de **peste 55 de articole și studii științifice**, publicate în reviste recunoscute la nivel național și internațional, alături de **12 volume de specialitate**, din care **4 cursuri universitare, 4 monografii (2 în colaborare și 2 ca autor unic)** și **un tratat** aferente disciplinelor

predate¹. În paralel, am participat la numeroase conferințe și sesiuni de comunicări științifice dedicate domeniilor de cercetare, fiind membru al rețelelor de cercetare științifică europene „Natura 2000” (din 2009), „Directiva-cadru Apa” (din 2009) și al Asociației Internaționale de Dreptul Urbanismului [Association internationale du droit de l’urbanisme (AIDRU) – Université Paris I – GRIDAUH] (din 2011) și al *Centrului Internațional de Drept Comparat al Mediului* (International Centre for Comparative Environmental Law, Limoges, Franța). Activitatea în cadrul acestor structuri se desfășoară prin întâlniri periodice, de regulă o dată la doi ani, în cadrul cărora se susțin *rapoarte naționale* pe o temă dată, publicate ulterior ca volume, la edituri internaționale de prestigiu în domeniul juridic, se întreprind cercetări științifice și se publică lucrări de specialitate. Un loc principal în activitatea de cercetare științifică îl ocupă organizarea și participarea la colocviile internaționale de drept al mediului de la București, desfășurate anual (prima ediție în 2024), organizate de UEB și CIDCE și ale căror lucrări se publică la edituri franceze de prestigiu.

Astfel, prima ediție (mai 2024) a avut ca temă *Dreptul uman la mediu și Pactul verde* (cu volumul „Droit humain à l’environnement et Pacte Vert. Les apports du pacte vert à la reconnaissance d’un droit humain à l’environnement en Europe et dans le monde”, Ed. Mare&Martin, Paris, 2025), cea de a doua (mai 2025) *Consacrarea universală a dreptului uman la mediu* (cu volumul „La consécration universelle du droit de l’homme a l’environnement”, Ed. Mare&Martin, Paris, în curs de apariție) și ediția a III-a cu tema *Efectivitatea dreptului internațional și comparat al mediului și indicatorii juridici* (15–17 iunie 2026).

Prin participarea la manifestări științifice, organizate sub egida Institutului de Cercetări Juridice „Acad. Andrei Rădulescu” al Academiei Române, a facultăților de profil în care activez în calitate de cadru didactic, Uniunii Juriștilor din România sau a structurilor internaționale de specialitate, am urmărit întotdeauna cu precădere caracterul multidisciplinar și interdisciplinar al acestora, și dezvoltarea unor arii de dezvoltare specifice, respectiv constituționalizarea și fundamentalizarea drepturilor mediului (drepturile de mediu, principiile generale), dreptul climei și impactul IA asupra protecției mediului.

Am abordat publicistica juridică și din altă perspectivă, în calitate de redactor-șef la revista *International Law Review*, membru în consiliul științific al revistei *Dreptul*, ambele editate sub egida Uniunii Juriștilor din România, și ca membru în Colegiul de redacție al revistei „Pandectele Române”.

Lucrările publicate au fost **citate** de autori români și străini (evidență Google Scholar) de peste **90** de ori, conform Ordinul 6129 din 20.12.2016.

2. Realizări științifice în domeniul principal de cercetare – dreptul mediului

Domeniul principal în care îmi desfășor activitatea didactică și de cercetare științifică este *dreptul mediului* și sectoare conexe acestuia (dreptul privat al mediului, dreptul climei, dreptul dezvoltării durabile, dreptul IA), arii de cercetare din care de altfel am ales și subiectul tezei de doctorat, consacrat analizei conceptului de patrimoniu în dreptul civil și dreptul mediului, iar ulterior mi-am canalizat activitatea didactică și de cercetare urmând ca direcții prioritare, marcate de contribuții relevante, disponibilitate de inovație și ample perspective, studiul și cercetarea provocărilor pe care le generează constituționalizarea, schimbarea climatică și impactul IA pentru dezvoltarea dreptului mediului.

Pe parcursul întregii activități didactice, am participat la proiectele de cercetare ale structurilor universitare aferente (SNSPA și UEB), dar și la cele organizate de către Institutul de Cercetări Juridice „Acad. Andrei Rădulescu” al Academiei Române, cu care am dezvoltat o colaborare fructuoasă în continuarea și dezvoltarea activității de pregătire doctorală și post-doctorală. Am participat la sesiunile de comunicări științifice organizate periodic de acesta, dar și la alte evenimente de profil, precum și programul de cercetare „Studii doctorale și postdoctorale Orizont 2020: promovarea interesului național prin excelență, competitivitate și responsabilitate în cercetarea

---

¹ De ex.: *Tratat de dreptul mediului* (Ed. Universul Juridic, 2026); *Dreptul mediului. Curs universitar* (coautor, Ed. C.H. Beck, 2016); *Dreptul de proprietate și exigențele protecției mediului* (coautor, Ed. Universul Juridic, 2011); *Răspunderea în dreptul mediului* (coautor, Ed. Academiei Române, 2015); *Principiile generale ale dreptului mediului* (Ed. Universul Juridic, 2026).

științifică fundamentală și aplicată românească” (POSDRU/159/1.5/S/140106); Proiect CORE (EUAF Project no.101256867) – Custom Operation for Risk Evaluation (2026–2028); Proiect POS – Mediu SMIS – CSNR 36264 – Plan de management situri Natura 2000 ROSCI 0103 – ROSCI 0191, 2012–2013 și Proiect TDEC – Tranziție digitală și ecoclimatică (cod 188293546) (2024–2026); Stagiu ca Research Fellow la Louvain Global College of Law – UCL Louvain (2025–2026).

În acest sens, o preocupare prioritară și ca o contribuție de pionierat în România consider că o reprezintă noua abordare având ca axă fundamentală constituționalizarea formală, fundamentalizarea teoretică și racordarea la tranziția ecologică și digitală, ce a permis elaborarea unei viziuni particulare asupra stadiului actual de dezvoltare a dreptului mediului, cel al maturizării normative și conceptualizării definitorii, cu reale și majore perspective de evoluție.

3. Direcții principale și prioritare de activitate didactico-științifică

3.1. Prima direcție de preocupări științifice a privit, urmărește și va viza *constituționalizarea și fundamentalizarea* dreptului mediului, ca două procese complementare ce marchează definitoriu domeniul, și care se potențializează reciproc, ambele ținând să promoveze *protecția mediului*, plasând-o la nivelul ierarhiei juridice (drepturi, îndatoriri, principii) și, respectiv, în centrul drepturilor fundamentale și dezvoltare a dreptului la mediu sănătos, pilon al structurării normelor și principiilor materiei².

Primul, precum un demers formal și ierarhic, ce urmărește înscrierea dreptului mediului direct și expres în textele constituționale, secundul ca unul substanțial și axiologic de ridicare și de afirmare a principiilor sale generale, a dreptului(-lor) la mediu la rang de drepturi fundamentale în plenitudinea semnificațiilor lor.

Dintr-o atare perspectivă, conceptualizarea și fundamentalizarea dreptului mediului prin stabilirea bazei constituționale, principiale (de principii) și configurarea sistemului dreptului la un mediu sănătos, la care se adaugă, în cadrul abordărilor de context, ca aspecte inedite de dezvoltare și de amplă perspectivă viitoare schimbarea climatică, impactul inteligenței artificiale reprezintă elementul caracterizant al dezvoltării carierei didactice și de cercetare științifică. El se circumscrie la trei principale direcții tematice majore cărora le-am acordat prioritatea cuvenită.

3.2. În aceeași perspectivă de abordare și de racordare în permanență la ultimele tendințe de evoluție normativă și reflecție juridică în materie, cea de-a doua direcție a preocupărilor științifice se referă la analiza *raportării dreptului mediului la schimbarea climatică*, nouă provocare ecologică globală, sub o triplă ipostază: instrument de combatere a fenomenului, un mecanism specific de responsabilitate și de levier al protecției drepturilor umane față de amenințările ecoclimatică. Obiectivele asumate și contribuțiile rezultate s-au circumscriș reacției normative (ce a condus la crearea dreptului climei precum o nouă dimensiune, autonomă a dreptului mediului), impactul asupra drepturilor umane și prefigurarea dreptului la climă stabilă (în cadrul sistemului drepturilor de mediu), conceptului și practicilor justiției climatice și responsabilității aferente, precum și contenciosului de mediu și rolului său în generarea jurisprudenței pertinente³.

---

² *Droit humain à l'environnement et Pacte Vert*, în vol. „Droit humain à l'environnement et Pacte Vert. Les apports du pacte vert à la reconnaissance d'un droit humain à l'environnement en Europe et dans le monde”, Ed. Mare & Martin, Paris, 2025; *Droits de l'homme à l'environnement et Union européenne*, în vol. „La consécration universelle du droit de l'homme à l'environnement” (coord. Michel Prieur, Andrei Duțu-Buzura), Ed. Mare & Martin, Paris, 2026; *The Contribution of Urban Planning Law to the Adaptation to Climate Change*, în vol. *Droit de l'urbanisme et changement climatique : défis et perspectives / Land Use Planning Law and Climate Change : Challenges and Perspectives Flexibility in urban planning law*, Actes du XIVe Colloque de l'AIDRU – Bucarest, 20-21 Septembre 2024 / XIVth AIDRU Conference Proceedings – Bucharest, September 20-21, 2024, Sous la dir. de (Edited by) Vera Parisio, Andrei Duțu-Buzura, Thierry Tanquerel; „*Constituționalizarea*” climei și implicațiile sale asupra sistemului juridic. *Cazul României*, în vol. „Dreptul și schimbările climatice” (coord.: Andrei Duțu-Buzura), Ed. Universul Juridic, București, 2021, p. 153-199; „*Constituționalizarea*” climei și implicațiile sale asupra sistemului juridic. *Cazul României*, în revista „Dreptul” nr. 8/2021, p. 74-103.

³ „*Pactul Verde*” – strategie de creștere și cadrul de dezvoltare a unui drept UE al climei, în vol. „Dreptul și schimbările climatice” (coord.: Andrei Duțu-Buzura), Ed. Universul Juridic, București, 2021, p.

3.3. O a treia direcție prioritară de cercetare, cea mai recentă dar deosebit de promițătoare pentru viitor, e reprezentată de impactul noilor tehnologii în general și cel al IA în special asupra (protecției) mediului, din perspectiva dreptului aferent. Având în vedere efectul ambivalent al IA de vector, deopotrivă, de reducere și de agravare a amprente ecologice și a celei de carbon, preocupările au vizat prioritar abordarea problemei în cadrul AI Act [Regulamentul (UE) 2024/1689 din 13 iunie 2024], afirmarea conceptelor de IA etică și durabilă și de sustenabilitate de mediu a inteligenței artificiale și rolul IA în evaluarea de mediu și a efectivității și eficacității dreptului mediului⁴.

În jurul acestor trei direcții principale de preocupări se structurează întreaga activitate didactico-științifică desfășurată și principalele publicații, marcată prin noutatea problematicii, contribuțiile proprii, propunerile de *lege ferenda* formulate și perspective de continuare și dezvoltare viitoare. Din această perspectivă se impune remarcat că toate cele trei subdomenii abordate cu prioritate se înscriu în avangarda evoluțiilor la nivel european și internațional ale materiei și reprezintă preluarea, particularizarea și afirmarea lor în dreptul român, exprimă stadiul actual de dezvoltare al problematicii și deschid bogate piste de continuare și realizare de progrese. Astfel, *constituționalismul* și *dreptul constituțional* al mediului reprezintă o mișcare de idei afirmată în ultimele două decenii (după 2011 în spațiul anglo-saxon și începând din 2019 în cel francez și european), dreptul climei s-a afirmat în special după 2015 (odată cu adoptarea Acordului de la Paris privind clima) iar „dreptul IA” al mediului cunoaște inițierea și afirmări rapide de ultimă oră [post-2024, odată cu adoptarea AI Act și a Convenției-cadru a Consiliului Europei privind IA (2024)].

De asemenea, toate cele trei direcții de dezvoltare profesional-științifică se înscriu în concepția și viziunea autorului/candidatului asupra dreptului mediului ca ramură de drept și disciplină științifică în plină afirmare, cu o dinamică proprie, accelerată, cu un caracter transversal, interdisciplinar și integrator în planul dreptului ca sistem și amplu deschisă spre ansamblul științelor. În același timp tot atât de important ele concură la definirea viitorului stadiu de dezvoltare a dreptului mediului, cel al tranziției ecologice și digitale, care reprezintă proiectul de cercetare viitor.

Întreaga activitate de cercetare științifică și formare universitară a subsemnatului s-a înscris, se dezvoltă în contextul și continuă acțiunea *Școlii românești de drept al mediului* inițiată și afirmată în cadrul Universității Ecologice din București și al Institutului de Cercetări Juridice „Acad. Andrei Rădulescu” al Academiei Române (prin profesorii și cercetătorii științifici: Mircea Duțu, Marilena Uliescu, Dumitra Popescu și Daniela Marinescu), integrată școlii internaționale de profil, cu precădere cea francofonă (reprezentată de personalități precum profesorii Michel Prieur, Alexandre Kiss, Jacqueline Morand-Deviller).

3.4. În domeniul activității de formare universitară am contribuit la promovarea problematicii de mediu ca o dimensiune complementară specifică a Facultății de Drept a UEB, prezentă deopotrivă în mod specific în marile discipline tradiționale, cât și ca o filieră universitară de excelență – licență, masterat și doctorat – de drept al mediului, climei și al dezvoltării durabile. Astfel, de exemplu, în cadrul cursurilor și seminariilor de *drept civil* am acordat o atenție deosebită integrării în programele de studiu a unor aspecte ținând de protecția mediului, ca de exemplu noțiuni/instituții complementare precum bunurile și patrimoniul de mediu, funcția ecologică a dreptului de proprietate, răspunderea civilă pentru daune ecologice ș.a.; în cadrul *dreptului urbanismului* s-a pus accentul pe evaluarea de mediu a planurilor și documentațiilor de urbanism și amenajare a teritoriului, dezvoltării durabile urbane și adaptării localităților la schimbarea climatică; impactul noilor tehnologii și a IA asupra mediului a făcut obiectul cursului de dreptul IA al mediului în cadrul masterului de Dreptul IA ș.a.

112-125; *Dreptul climei (al schimbărilor climatice). Contenciosul ca factor de progres juridic*, în revista „Studii și Cercetări Juridice” nr. 3/2018, p. 151-174; „*Pactul verde pentru Europa*” și provocările sale. *Dimensiuni juridico-instituționale*, în revista „Studii și Cercetări Juridice”, nr. 2/2020, p. 287-302; *Un aviz istoric al CIJ privind dreptul schimbărilor climatice*, Revista „Universul Juridic” nr. 9/2025, p. 84-95;

⁴ *Considerații referitoare la impactul inteligenței artificiale asupra dreptului civil român*, în Revista „Universul Juridic” nr. 4/2025, p. 33-64; *Impactul IA asupra mediului în cadrul AI Act*, în „Pandectele Române” nr. 4/2025, p. 40-48.

II. Propuneri de continuare și dezvoltare a direcțiilor majore de afirmare a activității profesional-științifice

Pe baza rezultatelor obținute cu precădere în cadrul celor trei direcții principale ale activității didactice și de cercetare, consolidării perspectivelor deschise și de adăugare a altora noi propunem abordarea cu prioritate a trei tematici de interes științifico-practic și deosebit de actuale, am putea spune chiar de avangardă: *protecția mediului prin drept* ca element al identității europene sub aspectul *sistemului european al drepturilor de mediu, durabilitatea de mediu a inteligenței artificiale și promovarea și măsurarea efectivității și eficienței principiilor generale ale dreptului mediului*. Ele se înscriu în tradiția Școlii românești de drept al mediului, continuă preocupările proprii în materie și beneficiază de premise teoretice și instituționale de realizare efectivă⁵.

În plus, se circumscriu ultimelor tendințe de dezvoltare ale dreptului mediului și științei sale și se pot bucura de aportul substanțial al cooperării internaționale de profil. Nu în ultimul rând, demersul de dezvoltare profesional-științifică preconizat se pretează la o bună conjugare a didacticului cu investigația științifică deopotrivă sub aspectul implicării studiului în cercetare și respectiv valorificării și diseminării rezultatelor în procesul de învățare.

Asumarea unor atari perspective tematice de dezvoltare didactico-științifice presupune și orientarea activității didactice în sensul asimilării și diseminării rezultatelor cercetărilor în rândul studenților, inclusiv prin implicarea lor adecvată. În acest sens, considerăm că s-ar impune instituirea unor noi formule și practici de pregătire și participare cu precădere a studenților doctoranzi la desfășurarea demersului de cercetare științifică specializat. Din acest punct de vedere și ținând seama de specificul domeniului, apreciem că ar prezenta interes:

– organizarea unor *laboratoare de idei și cercetări interdisciplinare* consacrate desfășurării unor activități suport, care să ofere sprijin documentar demersului teoretic (investigare sociologică a stării de constituționalitate de mediu, culegere a datelor empirice pentru indicatori juridici ș.a.);

– experimentarea unor *procedee tehnologice de implicare a IA* în documentarea, sistematizarea și sintetizarea informației juridico-ecologice, inclusiv cu implicarea studenților doctoranzi; de exemplu, pregătirea unor anteproiecte de codificare, respectiv un Cod al mediului;

– în cadrul activității de cercetare științifică doctorală, inițierea unui proiect de elaborare și prezentare a unui anteproiect de *Protocol adițional al Convenției europene a drepturilor omului privind drepturile de mediu*, care să codifice regulile de drept internațional (european) de drept pozitiv și cutumiar, concluziile jurisprudenței CEDO, tradițiile constituționale comune ale statelor europene, progresele dreptului UE și cele aferente jurisprudenței CJUE etc. și să expună în mod sistematic dreptul european al drepturilor de mediu. Elaborat pe baza experiențelor în domeniu, ținând seama de acquis-ul european de mediu, documentul ar contribui la o exprimare sistematică a principiilor și regulilor europene de protecție a mediului și conservare a climei, în raport cu drepturile umane care ar putea fi promovat spre însușire și adoptare în cadrul Consiliului Europei;

– analiza, dezvoltarea și impunerea în doctrina de specialitate a unor concepte emergente, de amplă vocație teoretică și rezonanță practică, cu sublinierea particularităților teoretice și implicațiilor operaționale precum cele de: drept global al medului, dreptul uman la climă stabilă, sustenabilitate de mediu a IA, drepturile naturii, dreptul umanității la mediu sănătos și sistem climatic stabil;

– un proiect concret poate privi analiza extinderii și în România a mișcării internaționale de acordare a personalității juridice și recunoaștere a unor drepturi proprii unor elemente ale naturii. Într-un studiu recent (A. Dușu-Buzura, *Drepturile Senei în contextul afirmării drepturilor Naturii și a noului drept al mediului*, „Universul Juridic” nr. 4/2026) am prezentat noile tendințe în această privință și cazul concret al propunerii de lege franceze privind drepturile Senei. Dreptul român ar putea reacționa în acest sens, având în vedere și exemplul spaniol în materie (Mare Menor), în privința Dâmboviței și Deltei Dunării (mai ales în contextul remedierii consecințelor negative ale unor evenimente din ultima perioadă și al impactului conservării sale ca parte a patrimoniului natural

---

⁵ Unele dintre acestea au fost prefigurate prin lucrări precum: *Spre un pact mondial (global) privind mediul* (Studii și Cercetări Juridice nr. 4/2018); *Necesitatea și dimensiunile unui Cod al mediului* [Revista română de dreptul mediului nr. 1(7)/2006]; *Drepturile Senei în contextul afirmării drepturilor Naturii și a noului drept al mediului* (Revista Universul Juridic nr. 4/2026).

mondial). În condițiile în care nici o dispoziție constituțională nu se opune unui atare demers și având în vedere ineditul problemei, apreciem să s-ar impune elaborarea și adoptarea unui proiect de lege specială având un atare obiect. Referitor la Delta Dunării, ar fi posibilă realizarea unei atare propuneri pe calea modificării și completării Legii nr. 82/1993 privind înființarea și organizarea Rezervației Biosferei „Delta Dunării”.

– instituirea unei filiere curriculare – de pregătire și cercetare – de drept al mediului și climei integrate, prin conjugarea nivelului de licență masterat și doctorat;

– valorificarea superioară a rezultatelor cercetării științifice, prin elaborare de anteproiecte de reglementări, codificarea unor materii, promovarea abordării conjugării normelor obligatorii și a celor voluntare ș.a.;

– continuarea și accentuarea cooperării internaționale, în cadrul structurilor existente și instituirea altora noi, favorizarea cercetărilor și proiectelor partajate.

*
*   *

Teza de abilitare în domeniul *drept* și ca domeniu de abilitare *dreptul mediului*, evidențiază în mod sintetic contribuțiile personale de ordin didactic și științific în materia de preocupări profesionale, după obținerea titlului de doctor în drept (2013), starea actuală a acestora și perspectivele de continuare și dezvoltare a lor. Am ales ca teme fundamentale definiții, sub titlul expresiv *Dreptul mediului în fața provocărilor constituționalizării, schimbării climatice și a impactului IA*, principalele tendințe de afirmare a dreptului mediului ca ramură de drept și disciplină științifică în ultimele decenii: constituționalizarea (începând post-1972 și reiterată din perspectivă climatică după 2015), schimbarea climatică (percepută juridic începând din 1992 prin intermediul Convenției-cadru privind schimbările climatice și transformată post-2015 – momentul adoptării Acordului de la Paris și în ultimii 7 ani în cadrul UE – în predominanță a domeniului) și impactul IA asupra mediului (sustenabilitatea de mediu a IA fiind reglementată prin AI Act din 2024).

Diseminarea problematicii în cadrul procesului didactic (prin cursuri și seminarii de profil și manuale pertinente în frunte cu un Tratat) și mai ales al cercetării științifice (cu monografii, studii, proiecte de cercetare, conferințe, colocvii naționale și internaționale) prefigurează o contribuție personală reprezentativă, de substanță, integrată și de deschidere asupra întregii materii și a fundamentelor sale teoretico-conceptuale.

Perspectivele de continuare și dezvoltare susținute se circumscriu aceleași viziuni de abordare integrată, centrată pe realitățile socio-economice și științifice și prioritățile dreptului mediului: fundamentalizarea și afirmarea identității europene de mediu, efectivitatea și eficiența dreptului mediului și durabilitatea de mediu a noilor tehnologii (IA).

Din punct de vedere didactic se înscrie unei filiere universitare de excelență de drept al mediului și al climei (la nivel de licență, master, doctorat și post-doctorat) și din cel al cercetării științifice face parte integrantă din activitatea generală de dezvoltare și afirmare a acestei discipline în România.

Conf. univ. dr. Andrei DUȚU-BUZURA

